

Miskolci Törvényszék

101.K.701.522/2020/15. szám

A Miskolci Törvényszék Kőmíves Mariann (3431 Vatta, Kossuth Lajos utca 25. szám alatt) által képviselt **Bükkábrányi Arany János Általános Iskola Szemere Bertalan Tagiskola Szülői Munkaközössége** (3431 Vatta, Szemere Bertalan út 60. szám alatti székhelyű) **felperesnek** – [REDACTED] kamarai jogtanácsos által képviselt **Emberi Erőforrások Minisztériuma** (1054 Budapest, Akadémia út 3. szám alatti székhelyű) **alperes** ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í t é l e t e t:

A bíróság alperes VIII/3008-1/2020/KOZNEVINT iktatószámú döntési táblázatban szereplő 382. számú döntését megsemmisíti, alperest új eljárás lefolytatását kötelezi.

A bíróság megállapítja, hogy 30.000.- (harmincezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A bíróság az alábbi tényállást állapította meg a perben:

- [1] A Bükkábrányi Arany János Általános Iskola tagintézményeként működik a Bükkábrányi Arany János Általános Iskola Szemere Bertalan Tagiskolája, melynek fenntartója a Mezőkövesdi Tankerületi Központ.
- [2] A Mezőkövesdi Tankerületi Központ igazgatója 2020. március hó 6. napján kelt TK/047/00024-1/2020. számú felhívásban tájékoztatta a tagintézmény-vezetőt arról, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) 4.§ 11. pontja szerinti intézmény átszervezésére javaslatot tesz. Egyben tájékoztatást adott arról, hogy az Nktv. 83.§ (3)-(6) bekezdés alapján a döntés előtt mely szervezet véleményének beszerzésére köteles. Felhívta a tagintézmény-vezetőt, hogy az átszervezési döntéshez szükséges véleményezési eljárásokat haladéktalanul folytassa le, a véleményező szervezet részéről keletkezett dokumentumokat 2020. március hó 27. napjáig juttassa el a tankerületi központ részére.

- [3] A tagintézmény-vezető 2020. március hó 11. napján elektronikus levélben felhívta a felperes elnökét a véleményezési eljárás lefolytatására. Az elnök azonban a megkeresésre nem reagált. A tagintézmény-vezető 2020. március 17. napján az alelnököt kérte a véleményezés lefolytatására 2020. március hó 20. napi határidő tűzésével. Felperes alelnöke a 2020. március hó 20. napján kelt, a tankerületi igazgatónak címzett, tagintézmény-vezetője által továbbított levelében jelezte, hogy az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (III.) sz. 46/2020. (III. 16.) Kormányrendeletben (továbbiakban: Korm. rend.) foglaltak alapján a szülői munkaközösség ülésének összehívására nem kerülhetett sor. Kérte a tankerületi igazgatót, hogy a véleményezési eljárásra nyitva álló határidőt hosszabbítsa meg a gyülekezési korlátozás megszűnésétől számított 15. napra. Hivatkozott az Nktv. 83.§ (5) bekezdésére, mely szerint minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésre áll. A vélemény kialakításához – az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva – legalább 15 napot kell biztosítani az érdekeltek részére. Sérelmezte, hogy a törvény szerinti 15 napos határidő a Korm. rend. gyülekezési korlátozást kimondó rendelkezései alapján nem biztosított, a határidő meghosszabbítása mellett kérte, hogy a vélemény kialakításához szükséges információkat tegye hozzáférhetővé a véleményező szerv számára, így a tankerület küldje meg a szakértői véleményeket, hatástanulmányokat, a gyermekek központi intézménybe történő utaztatásról készült tervezeteket, amely alapján véleményezhető, hogy az átszervezés tárgyában meghozni kívánt döntés aránytalan terhet ró-e a gyermekekre.
- [4] A települési önkormányzat 2020. március hó 16. napján képviselő-testületi ülésen megtárgyalta az intézmény átszervezésének tárgyát. Az ülésen részt vett az intézményfenntartó, valamint 20 szülő is. A tankerületi központ igazgatója tájékoztatta a jelenlévő szülőket az átszervezés indokairól, jogszabályi háttéréről, várható hatásairól, az átszervezéssel kapcsolatos kérdésekről és válaszolt a szülők által feltett kérdésekre is.
- [5] Alperes VIII/3008-1/2020/KOZNEVINT. iktatószámú döntési táblázatban szereplő 311. számú döntéssel a tagiskolát érintően az évfolyamok számának csökkentése érdekében a felső tagozatot megszüntette, míg a 382. sorszám alatti döntésével a tagintézmény telephellyé válásáról határozott.
- [6] Felperes törvényes határidőben keresettel támadta alperesnek a tagintézmény átszervezését érintő döntését, kérte annak megsemmisítését. Álláspontja szerint a döntés sérti az Nktv. 83.§ által a szülői szervezet számára biztosított véleményezési jogot. A vélemény tartalma a döntéshozót ugyan nem köti, azonban a törvényben foglalt 15 napos határidő biztosítása igen. A szülői munkaközösség a gyülekezési korlátozás szabályai miatt nem nyilvánított határidőben véleményt, mivel a véleményalkotás lehetetlen volt. Ez nem azt jelenti, hogy a véleményezési jogával nem kívánt élni. A döntéshozó jogszerűtlenül járt el, amikor is a véleményezésre nyitva álló határidőt nem biztosította. A határidő nem tekinthető biztosítottnak, ha annak akár egyetlen napján is a gyülekezési korlátozás érvényben van, mivel az ülés megtartása nem lehetséges. A döntés ezáltal az átszervezési eljárás garanciális elemét jelentő szülői vélemény beszerzése nélkül született meg. A véleményezési jog kiüresedését jelenti, hogy a tankerületi központ a szülői munkaközösség alelnökének véleményezési felhívásra adott válasza tartalmát nem ismerte meg, a tárgy alapján azt véleményként elfogadta. Az Nktv. 40.§ (1)-(3) bekezdés alapján kérte a jogsértő döntés megsemmisítését.

- [7] Alperes védiratában kérte a felperesi kereset elutasítását arra hivatkozással, hogy a kereset alaptalan, a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg, továbbá felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval. Álláspontja szerint a felperes által előadott eljárási szabályszegéseknek az ügy érdemi elbírálására tényleges kihatása nem volt. Kifejtette, hogy felperes maga is elismerte a keresetben, hogy a tagintézményvezetőnek a véleményezési eljárás lefolytatására vonatkozó e-mailje alapján a véleményezési eljárást nem folytatta le. Felperesnek a 2020. március hó 20. napján kelt, a véleményezési eljárás lefolytatására nyitva álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelme kapcsán nyilatkozott, miszerint az Nktv. 83.§ (4) bekezdése nem határozza meg, hogy a szülői szervezetnek a döntést milyen formában kell meghoznia, nem írja elő a szervezet tagjai személyes ülésését és az ülés során történő döntéshozatalt sem. Az átszervezésről szóló döntés előkészítésekor nem volt előrelátható, hogy a 2020. március hó 17. napján hatályba lépő 46/2020. (III.16.) Korm. rendeletben megfogalmazott korlátozások meddig maradnak hatályban. Az Nktv. 84.§ (7) bekezdése alapján a fenntartó legkésőbb az intézkedéstervezet végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével kapcsolatban. Erre figyelemmel alperesnek nem volt jogszabályi lehetősége a véleményezésre nyitva álló határidő meghosszabbítására a korlátozások – bizonytalan jövőbeli időpontban történő – megszűnésétől számított 15. napig. Felperes az átszervezéssel kapcsolatos véleményét a szülői szervezet tagjainak személyes találkozását nem igénylő döntéshozatal útján is kifejezhette volna (pl. levél, email, telefon vagy számítógépes alkalmazás útján). Hangsúlyozta továbbá, hogy az a felperesi nyilatkozat sem helytálló, miszerint felperes nem kapta meg a vélemény kialakításához szükséges információkat. A települési önkormányzat 2020. március hó 16. napi képviselő-testületi ülésén nyújtott tájékoztatás alapján felperes az átszervezésről szóló döntés meghozatalára nyitva álló határidőben megfogalmazhatta volna a véleményét.
- [8] A döntést a fenntartó a véleményben megfogalmazottak figyelembevétele nélkül is jogosult volt meghozni. Önmagában a vélemény hiánya nem teszi a döntést jogellenessé, ha egyébként a döntés tartalma jogszerű. A megtámadás csak akkor lehetne sikeres, ha a megtámadásra jogosult tudja igazolni, hogy az előzetes vélemény beszerzése nélkül hozott döntés maga is jogsértő. Felperes keresetlevelében nem jelölte meg azt, hogy maga a döntés miért jogszabálysértő, kizárólag a véleményezés elmaradására alapította az alperesi döntés megtámadását. Felperesnek lehetősége volt a vélemény kialakítására, a képviselő-testületi ülésen minden olyan információt megkaptak, mely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésre állt, ott felhívták felperest a vélemény megküldésére.
- A felperes keresete az alábbiak szerint megalapozott:
- [9] A veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Korm.rendelet (Veir.II.) 30. §-ának megfelelően a szigorított védekezés ideje alatt a bíróság tárgyaláson kívül járt el és a 36. § (7) bekezdése alapján az ítéletet tárgyaláson kívül hozta meg.
- [10] A közigazgatási perben a bíróság alperes határozatát a felperes keresete alapján vizsgálta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) szabályai alapján. A bírósági eljárásban abban kellett állást foglalni, hogy az alperes jogszerű határozatot hozott-e akkor, mikor felperes véleményének beszerzését mellőzve hozta meg az átszervezésről szóló döntést.

- [11] A Kp. 85. § (1) és (2) bekezdés alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [12] A Kp. 89. § (1) bekezdése szerint, ha a bíróság a jogsértést a kereset alapján megállapítja, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.
- [13] A Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján a bíróság a közigazgatási cselekményt a közlésére visszamenőleges hatállyal megsemmisíti, ha a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a perben nem orvosolható.
- [14] Az Nktv. 4. § 11. pontja értelmében intézményátszervezés: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okirat, szakmai alapidokumentum 21. § (3) bekezdés *c)-j)* pontjában felsoroltak bármelyikének módosulásával jár, kivéve a jogszabályváltozásból eredő módosítást és az olyan vagyont érintő döntést, amely vagyon a feladatellátáshoz a továbbiakban nem szükséges.
- [15] Az Nktv. 40. § (1) bekezdés szerint, ha jogszabály a fenntartói irányítás körébe tartozó valamely döntés meghozatalát előzetes vélemény, egyetértés, szakvélemény beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntést a sérelmet szenvedett fél és az, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik közigazgatási perben megtámadhatja. A megtámadást három hónapon belül írásban kell közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében tizenöt napon belül érvényesíteni. A három hónapos határidő a döntésnek az érdekelt részére történő közlésének napján kezdődik. Ha ez a nap nem állapítható meg, a közlés napja a döntés meghozatalát követő tizenötödik munkanap. A megtámadásra biztosított határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs. A keresetlevelet a bíróságnál, települési önkormányzati fenntartó esetében a köznevelési feladatokat ellátó hatóságnál kell benyújtani.
- [16] Az Nktv. 40. § (2) bekezdés alapján az érvénytelenség megállapítása a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem érinti.
- [17] A Nktv. 40. § (3) bekezdés értelmében érvénytelenség megállapítása esetén a közigazgatási ügyben eljáró bíróság
- a) elrendelheti*
- aa) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől,*
- ab) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson,*
- ac) a jogsértő költségén a jogsértés előtti állapot helyreállítását, a jogsértő állapot megszüntetését, a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától megfosztását,*
- b) meghatározott időre vagy feltételek teljesítéséig megtilthatja adott nevelési-oktatási intézmény vagy annak tagintézménye tekintetében az új óvodai nevelési jogviszony, tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítését, feltéve, hogy a településen másik intézményben megoldható az érintett gyermekek, tanulók felvétele.*
- [18] Az Nktv. 83. § (3) bekezdés szerint a fenntartó

- a) a köznevelési intézmény megszüntetésével,
- b) átszervezésével,
- c) feladatának megváltoztatásával,
- d) nevének megállapításával,
- e)

összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt beszerzi a (4) bekezdésben foglaltak véleményét.

[19] Az Nktv. 83. § (4) bekezdés alapján a fenntartó (3) bekezdésben foglalt döntése előtt ki kell kérni:

- a) az intézmény alkalmazotti közössége,
- b) az óvodaszék, az iskolaszék,
- c) a szülői szervezet,
- d) az iskolai diákönkormányzat,
- e) a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a települési nemzetiségi önkormányzat, érintett települési nemzetiségi önkormányzat hiányában az érintett területi, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az adott nemzetiség helyi egyesületeinek,

f)

g)

h) a vagyonkezelésében levő ingatlan tulajdonos önkormányzatának véleményét.

[20] Az Nktv. 83. § (5) bekezdés értelmében a (3)-(4) bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához - az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva - legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.

[21] Az Nktv. 83. § (6) bekezdés alapján, ha a fenntartó három vagy annál több köznevelési intézményt tart fenn, a (3)-(4) bekezdés szerinti véleményeztetési kötelezettségének - a nevelési-oktatási intézmény átalakítása, megszüntetése, vezetőjének megbízása és megbízásának visszavonása kivételével - eleget tehet úgy is, hogy a tervezett intézkedésről szóló tájékoztatót az érintett köznevelési intézmény vezetőjének küldi meg azzal, hogy a helyben szokásos módon hozza nyilvánosságra, és hívja fel a (4) bekezdésben meghatározottak figyelmét arra, hogy a fenntartó tervezett intézkedésével kapcsolatos véleményüket a (5) bekezdésben meghatározott határidő biztosítása mellett a köznevelési intézmény vezetőjének küldhetik meg. A köznevelési intézmény vezetője a véleményeket a véleményezési határidő lejártát követő öt munkanapon belül megküldi a fenntartónak.

[22] Az Nktv. 84. § (7) bekezdés szerint a fenntartó, a tankerületi központ, valamint az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott intézmény esetében az oktatásért felelős miniszter legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést

- a) a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadásával,
- b) a nevelési-oktatási intézmény átalakításával, amely történhet:

- ba) egyesítéssel, amely lehet beolvadás vagy összeolvadás,
- bb) szétválasztással, amely lehet különválás vagy kiválás,
- c) a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével,
- d) a nevelési-oktatási intézmény átszervezésével kapcsolatban.

- [23] A bíróság elsődleges azt a kérdéskört vizsgálta alperesi hivatkozás mentén, hogy a felperes perbeli legitimációval rendelkezik-e, keresetindításra jogosult volt-e.
- [24] A felperes perbeli jogképességétől, amely a keresetindítás feltétele, meg kell különböztetni a perbeli igény érvényesíthetőségére vonatkozó kereshetőségi jogot, amely nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi kérdés. A kereshetőségi jog a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, amelyet a jogviszony vagy a jogszabály felhatalmazása alapozhat meg. (Mfv.II.10.140/2018/9).
- [25] A felperes nem vitatottan rendelkezett perbeli jogképességgel, ezért a perben azt kellett vizsgálni, hogy az Nkt. 83. § (4) bekezdés c) pontja, valamint 40. § (1) bekezdése a felperes perbeli legitimációját megalapozza-e. A szülői szervezet a fenntartó köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával kapcsolatban véleményező jogkörrel rendelkezik. Az Nktv. 40. § (1) bekezdése pedig az előzetes vélemény beszerzésének elmulasztásával hozott döntés kapcsán sérelmet szenvedett fél részére közigazgatási per indítására közvetlen jogot biztosít. Mindezekre tekintettel a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes döntését a felperes közigazgatási perben érdemben vitathatta.
- [26] Másodlagosan felperes kereseti hivatkozásai mentén vizsgálta a bíróság, hogy az alperes az Nktv. rendelkezéseinek megfelelően folytatta-e le az átszervezés előkészítésére vonatkozó eljárást, döntését megelőzően a jogszabályban előírt módon szerezte-e be a véleményezési jogkörrel felruházott szervek esetleges támogatását, javaslatait.
- [27] A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy az Nktv. 83. § (4) bekezdésében foglalt szervek közül az intézmény elhelyezését biztosító önkormányzat részére az Nktv. 83. § (5) bekezdésében előírt információkat a fenntartó rendelkezésére bocsátotta, melyet a csatolt dokumentumok is alátámasztanak. A szülők nyílt képviselő-testületi ülésen történő részvételéről tényleges információ nem állt rendelkezésre. Arra vonatkozóan pedig szintén nincs adat, hogy ezen jogszabályi kötelezettségének a fenntartó felperes irányába is eleget tett volna, védiratában is kizárólag arra hivatkozott, hogy a képviselő-testület ülésén részt vevő szülőket tájékoztatta az átszervezésről a tankerületi központ igazgatója. Arról sincs hitelt érdemlő információ, hogy 2020. március hó 10. napján a szülők szóbeli kérésére egyeztetett időpontban a tankerületi központban tájékoztató döntés előkészítő megbeszélést tartott volna az átszervezéssel kapcsolatban, azonban a szülők nem jelentek meg.
- [28] A települési önkormányzati ülésen a tankerületi igazgató a törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségét kizárólag az önkormányzat, mint tulajdonos felé teljesítette, ami a többi véleményezési joggal rendelkező szerv - mint felperes - tekintetében nem minősül teljesítettnek.

- [29] A bíróság álláspontja szerint a véleményezési eljárás formalitásként kezelése a törvényben biztosított garanciális szabály kiüresítésével járna. A megalapozott vélemény adásához pedig szükséges és nélkülözhetetlen feltétel az, hogy a fenntartó a véleményezési joggal rendelkezők részére minden olyan információt hozzáférhetővé tegyen, amely rendelkezésre áll (szakértői vélemények, hatástanulmányok, a gyermekek központi intézménybe történő utaztatásáról szóló tervezetek).
- [30] Figyelemmel arra, hogy a fenntartó az Nktv. 83. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tett eleget, így nem volt olyan igazolható kezdő időpont, melytől a legalább 15 napos véleményezési határidőt számíthatta volna alperes. Erre tekintettel az sem volt releváns, hogy a szülői munkaközösség gyűlésének megtartása lehetséges volt-e vagy sem a járványügyi veszélyhelyzetre tekintettel.
- [31] Összességében a bíróság megállapította, hogy az alperes jogszabálysértő módon járt el, mikor a felperes részére az átszervezéssel kapcsolatos információ megismerését nem tette lehetővé, így felperes a jogszabályban foglalt határidőn belül véleményezési jogkörét nem gyakorolhatta.
- [32] Figyelemmel arra, hogy a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a perben nem volt orvosolható, ezért a bíróság az alperes határozatát részben - a perrel érintett döntés vonatkozásában – megsemmisítette, és alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek az Nktv. 83. § (5) bekezdése szerint a vélemény kialakításához minden olyan információt igazolható módon hozzáférhetővé kell tenni a felperes részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll, és ezt követően legalább 15 napos határidőt kell biztosítani a vélemény kialakításához, döntést pedig ezen időtartam leteltét követően hozhat az átszervezés kérdésében.
- [33] A bíróság jelen perben a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozataitól nem kívánt eltérni, az ítélet érdemére vonatkozóan pedig Kúriai döntés egyező jogi helyzet mentén jelen ítélet meghozataláig nem született.
- [34] A perköltségről szóló rendelkezés az alábbiak szerint alakult a perben:
- [35] A felperes pernyertes, az alperes pervesztes lett.
- [36] Felperes perköltség iránti igényt nem érvényesített, így e körben a bíróságnak rendelkezni nem kellett.
- [37] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási jogvita elbírálásra iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetéke – a (2) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével – 30.000.- forint. A per az Itv. 62. § (1) bekezdés a) pontja értelmében tárgyi illetékfeljegyzési jogos. A felmerült illeték az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján alperes személyes illetékmentességére tekintettel a Kp. 35. § alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.
- [38] A Kp. 99. § (1) bekezdés alapján az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye, tekintettel arra, hogy törvény nem teszi lehetővé.

Miskolc, 2021. május 6.

[REDACTED]